

STORTINGET

Representantforslag 219 S

(2022–2023)

fra stortingsrepresentantene Anna Molberg, Alfred Jens Bjørlo, Ingvild Wetrhus Thorsvik, Ingunn Foss, Lene Westgaard-Halle og Tor André Johnsen

Dokument 8:219 S (2022–2023)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Anna Molberg, Alfred Jens Bjørlo, Ingvild Wetrhus Thorsvik, Ingunn Foss, Lene Westgaard-Halle og Tor André Johnsen om strengere straff for alvorlig dyrekriminalitet

Til Stortinget

Bakgrunn

Mattilsynet har nylig gjennomført 582 uanmeldte tilsyn i norske svinebesetninger. 1 av 4 grisebesetninger hadde avvik knyttet til manglende eller ingen behandling eller avliving av syke og skadde griser. Videre ble det gitt 115 hastevedtak hvor 25 av disse var vedtak om avliving grunnet dyrenes alvorlige helsetilstand.

I noen tilfeller der Mattilsynet påpeker alvorlige brudd på kravene til dyrevelferd, blir ikke tilfellene anmeldt. Det kan eksempelvis dreie seg om situasjoner der grisene blir holdt i et svært dårlig levestandard med lite strø og rotemateriale, eller om syke dyr som trenger umiddelbar veterinærhjelp eller som blir vedtatt avlivet. Mattilsynet påpeker jevnlig at tidligere pålegg ikke alltid blir fulgt opp, og at det på tross av gjentatte tilsyn over mange år ikke foretas utbedrende tiltak, slik at de dyrevelferdsmessige avvikene gjentar seg over tid.

Økokrim har i forbindelse med de nylige funnene spurt hvorfor Mattilsynet ikke hadde anmeldt noen av sakene der det var mange alvorlige funn. Det ble i denne forbindelse vist til de nye retningslinjene som er utviklet i samarbeid mellom Mattilsynet, politidistriktene og Økokrim i 2022. Dette er retningslinjer som skal bidra

til bedre og mer effektiv behandling av de mest alvorlige dyrevelferdssakene.

Økokrim har videre tatt til orde for å øke strafferammen for alvorlig dyrevelferdskriminalitet fra tre års fengsel til seks års fengsel. Dette vil gi politiet flere virkemidler under etterforskningen av grove brudd på dyrevelferdsloven, noe som vil være nødvendig for å kunne oppklare flere av sakene. Økte strafferammer sier noe om hvordan samfunnet stiller seg til alvorlig mishandling av dyr, og strengere utmåling viser at samfunnet tar dyremishandling og dyrs lidelser på alvor. Å øke strafferammen vil også gjøre at den kommer på nivå med regelverket i naturmangfoldloven og lakse- og innlandsfiskeloven, som opererer med en øvre strafferamme på seks år. Ifølge Økokrim er det ingen hensyn som tilsier at den øvre strafferammen etter dyrevelferdsloven skal være lavere enn disse. I tillegg er det en høyere strafferamme ved grovt skadeverk enn ved grove brudd på dyrevelferdsloven. At skade på ting kan straffes strengere enn skade på levende dyr, kan oppleves problematisk. Det er også grunn til å tro at en strafferamme på seks år vil svare bedre til den alminnelige rettsoppfatning når det kommer til dyrevelferd, og at den vil bidra til å underbygge dyrs egenverdi.

Forslagsstillerne vil samtidig understreke at det er de alvorlige og grove bruddene på dyrevelferdsloven som bør anmeldes og etterforskes. Det er Mattilsynet som fører tilsyn med daglig drift og reagerer mot mindre regelverksbrudd. Forslagsstillerne mener også at de aller fleste bønder driver seriøst og har som utgangspunkt at dyrene skal ha det bra. Seriøse aktører må alltid møtes med tillit og forståelse. Norge har gode forutsetninger for en god dyrehelse og god dyrevelferd. God dyrevelferd er et kvalitetsstempel og er derfor med på å plassere norsk matproduksjon i verdenstoppen på kva-

litet. I noen av tilfellene der alvorlige brudd på dyrevelferd avdekkes, har dette sammenheng med den enkelte bondes situasjon og psykiske helse. Forslagsstillerne har ikke til hensikt å stemple en hel næring, men snarere reagere mot rettsstridige og alvorlige tilfeller av dyremishandling samt gi politiet verktøy til å avdekke flere alvorlige tilfeller av dyreplageri. Det er også viktig å understreke at forslagene ikke er begrenset til produksjonsdyr, men også handler om kriminalitet som begås mot kjæledyr og andre dyregrupper.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

for s l a g:

1. Stortinget ber regjeringen i tråd med Økokrims anbefalinger fremme forslag om å øke den øvre strafferammen for alvorlig dyrekriminalitet til seks år.
2. Stortinget ber regjeringen sikre at Mattilsynet i større grad anmelder alvorlige brudd på dyrevelferdsloven.
3. Stortinget ber regjeringen sikre at dyreeiere som ikke etterkommer pålegg fra Mattilsynet etter alvorlige og gjentatte brudd på dyrevelferdsloven, lettere fratras retten til å drive med husdyrhold.

30. mars 2023

Anna Molberg

Alfred Jens Bjørlo

Ingvild Wetrhus Thorsvik

Ingunn Foss

Lene Westgaard-Halle

Tor André Johnsen